

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра загальної економічної теорії та економічної політики
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри ЗЕТ та ЕП
д.е.н., професор Уперенко М. О.
“ ____ ” _____ 2017 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 051 «Економічна теорія»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування «Теорії та моделі
управління економікою»
(назва магістерської програми)
на тему: **Концепція Третьої промислової революції та
економічний розвиток**

Виконавець:
студентка факультета
Економіки та управління підприємництвом
Кісакова Віолетта Вікторівна

Науковий керівник:
доцент кафедри ЗЕТ та ЕП
к.е.н., доцент Макуха Сергій Миколайович

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. СУТНІСТЬ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК.....	6
1.1. Теорії та моделі економічного розвитку.....	6
1.2. Теоретичні підходи та погляди на критерії та періодизацію промислових революцій.....	16
1.3. Сутність трансформаційних змін в умовах Третьої промислової революції.....	24
Висновки по 1-ому розділу.....	35
РОЗДІЛ II. ЗЛИТТЯ ТА ПОГЛИНАННЯ КАПІТАЛУ В УМОВАХ ТРЕТЬОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.....	37
2.1. Особливості функціонування капіталу в умовах глобалізації світової економіки.....	37
2.2. Вплив науки і технологій на економічний розвиток.....	45
2.3. Держава в умовах глобалізації та її роль в економічних трансформаціях в період Третьої промислової революції.....	50
Висновки по 2-ому розділу.....	55
РОЗДІЛ III. ШЛЯХИ ІНТЕГРАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО В УМОВАХ ТРЕТЬОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.....	57
3.1. Проблеми інтеграції країн різного рівня розвитку до світової економіки.....	57
3.2. Глобалізація економіки та зовнішньо-економічні зв'язки України.....	63
3.3. Пріоритетні напрямки інтеграції економіки України у світове господарство в сучасних умовах.....	71
Висновки по 3-ому розділу.....	80
ВИСНОВКИ.....	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	84

ВСТУП

В сучасних умовах, які супроводжуються певними кризовими явищами та плинністю процесів промислових революцій, які динамічно змінюються, важливого значення набуває проблема забезпечення належного рівня економічного розвитку. В той же час окреслена проблематика є вкрай важливою з точки зору забезпечення протидії негативним факторам посткризовим явищам, які мають місце в умовах сьогодення. Слід зауважити, що проблема забезпечення економічного розвитку на протязі багатьох років й досі залишається в центрі уваги науковців та практиків, але все ж таки, її неможна вважати остаточно вирішеною. Важливість зазначених проблем та необхідність їх теоретичного дослідження й практичного обґрунтування обумовили вибір теми магістерської роботи, та вказують на її актуальність.

Метою магістерської роботи є теоретичне обґрунтування і розробка практичних рекомендацій щодо забезпечення економічного розвитку економіки України в умовах Третьої промислової революції.

Для виконання поставленої мети в роботі вирішені наступні завдання:

- узагальнити теорії та моделі економічного розвитку;
- розглянути теоретичні підходи та погляди економістів на періодизацію промислових революцій;
- уточнити сутність трансформаційних змін в умовах Третьої промислової революції;
- обґрунтувати особливості функціонування капіталу в умовах глобалізації світової економіки;
- встановити вплив науки і технологій на економічний розвиток;
- визначити роль держави в умовах глобалізації та її роль в економічних трансформаціях в період Третьої промислової революції;
- розробити та обґрунтувати шляхи інтеграції економіки України у світове господарство в умовах Третьої промислової революції.

Об'єкт дослідження: система економічних відносин в умовах інтеграції національної економіки у світове господарство.

Предмет дослідження: шляхи та напрямки інтеграції національної економіки у світове господарство в умовах Третьої промислової революції.

Методи дослідження. Теоретичною, методологічною основою магістерської дипломної роботи є сучасна економічна теорія, моделі економічного розвитку, загальні принципи та методи організації та реалізації зазначених моделей.

Застосовувались відповідні методи, як загальнонаукові: аналіз та синтез, індукція та дедукція, спостереження та співставлення; так і специфічні: обчислення, статистичні методи та методи прогнозування в частині прогнозу тенденцій економічного розвитку.

Теоретичне значення результатів полягає в уточненні визначення економічного розвитку та суміжних з даною дефініцією понять.

Практичне значення результатів дослідження полягає в можливості використання теоретичних і практичних розробок, запропонованих в роботі, які дозволять підвищити рівень економічного розвитку в державі.

Робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми, визначено мету і завдання, наукову новизну, методи дослідження і практичне значення одержаних результатів.

У першому розділі «СУТНІСТЬ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК» систематизовано теоретичне підґрунтя досліджуваного питання.

У другому розділі «ЗЛИТТЯ ТА ПОГЛИНАННЯ КАПІТАЛУ В УМОВАХ ТРЕТЬОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ» розкрито характеристики впливу науки і технологій на економічний розвиток, виокремлено особливості функціонування капіталу в умовах глобалізації

світової економіки та обґрунтовано роль держави в умовах глобалізації та її роль в економічних трансформаціях в період Третьої промислової революції.

В третьому розділі «ШЛЯХИ ІНТЕГРАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО В УМОВАХ ТРЕТЬОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ» узагальнено проблеми інтеграції країн різного рівня розвитку до світової економіки, досліджено питання глобалізації економіки та зовнішньо-економічні зв'язки України, розроблено пріоритетні напрямки інтеграції економіки України у світове господарство в сучасних умовах.

У висновках наведено підсумки магістерської роботи (наукові і практичні результати).

ВИСНОВКИ

За результатами даного дослідження отримано наступні результати.

Проблема економічного розвитку має безперечну актуальність через те, що економічний розвиток є бажаним явищем на всіх рівнях економічної системи, а досягти економічного розвитку прагнуть як окремі громадяни, так і господарюючі суб'єкти, а також внаслідок того, що економічне зростання забезпечує покращення низки фінансових показників, які мають безперечний вплив на всі верстви населення.

На макроекономічному рівні провідними показниками динаміки економічного розвитку є зростання обсягу ВВП; темпи зростання ВВП у розрахунку на душу населення; темпи росту промислового виробництва у цілому, за основними галузями й на душу населення.

Виокремлено та обґрунтовано підходи до визначення поняття «економічний розвиток».

Здійснено аналіз класифікації факторів економічного розвитку та перспектив економічного розвитку свідчить про можливості подальшого удосконалення методології дослідження та моделювання економічного зростання на основі урахування характеру впливу факторів зростання на попит та пропозицію.

Розглянуто основні засади неокласичної, кейнсіанської моделі економічного розвитку та досліджено особливості сучасних моделей економічного зростання. Так, неокласична модель представлена концепцією представника неокласичної школи Р. Солоу, який показав, що нестабільність динамічної рівноваги в неокейнсіанських моделях якраз і є наслідком неврахування взаємозамінності ресурсів. Кейнсіанська модель економічного зростання пов'язана із вченням Дж. Кейнса, у якого було багато прихильників. Вагоме місце в моделях кейнсіанського підходу до

економічного зростання займає модель таких економістів як Р. Харрод та Є. Домар.

Досліджено питання позитивних та негативних наслідків економічної інтеграції та проблема оптимізації її границь. З цією метою запропоновано використовувати підхід визначення кута нахилу у фазовому просторі. Даний підхід дозволяє встановити вплив окремих підприємств на загальний економічний розвиток держави, а також сприяє ґрунтовному аналізу та ґрунтовності обрання фазових ознак в якості пріоритетних напрямів економічного розвитку.

Розроблено та обґрунтовано напрями забезпечення економічного розвитку з урахуванням загроз трансформаційних умов сучасної економіки, які спрямовані на визначення пріоритетних напрямів економічного розвитку України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бажал Ю. М. Економічна теорія технологічних змін: навч. посіб. - К.: Заповіт, 1996. - 240 с.
2. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, XV – XVIII ст. : у 3 т. Т. 3: Час світу / Ф. Бродель. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 1998. – 631 с.
3. Вагапова Я.Я. Моделирование экономического роста с учетом экологического и социального факторов / Я.Я.Вагапова. – М.: МАКС Пресс, 2007. – 128 с.
4. Гальчинский А. С. Кризис и циклы мирового развития /А. С. Гальчинский. - [2-е изд.]. - К.: АДЕФ-Украина, 2010. - 480 с.
5. Геець В.М. Якісні зміни в економіці України є нагальними // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 4(218). – С. 5–9.
6. Горбачев В. В. Симметрия и асимметрия в их различных и физических проявлениях / В. В. Горбачев [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook131/01/part-008.htm#i1912>.
7. Горяна І. В. Формування методики оцінювання сталості розвитку регіонів // Економічний аналіз. – 2013. – Т. 14. – № 1. – С. 59–63.
8. Гэос Д. Дилема Брюсселя: чи врятує соціальну модель Європи більше інтеграції? / Даніель Гэос //День. - 2013. - № 2. - С. 3.
9. Данилина С. А. Централизация производства и капитала // С. О. Даниліна // Науковий вісник. Одеський національний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2012. –№ 7 (159). – С. 186–196.
10. Данилишин Б. М. Феноменологічні альтернативи економічного розвитку України: моногр. у 2 т. /Б. М. Данилишин, В. В. Микитенко. - К.:

Нічлава, 2008.

11. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку /за ред. В. М. Гэйця. - К.: ін-т екон. прогнозування: Фенікс, 2003. - 346 с.
12. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.:С. В. Мочерний та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
13. Економічний словник-довідник/за ред. С. В. Мочерного. - К.: Феміна, 1995. - 368 с.
14. Експерти назвали основні ризики для української економіки в 2015-2016 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/news//352268/>
15. Євсєєва О.О. Підвищення стійкості та адаптивності розвитку регіону / О.О. Євсєєва // Економічний простір. – Збірник наукових праць. – № 101. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2015. – С. 72–81.
16. Жданова Л. Л. Відтворення і нагромадження капіталу: теорія, методологія, економічна політика [Монографія]. / Л. Л. Жданова. – Одеса: Астропринт, 2014. – 296 с.
17. Жданова Л. Л. Методологічні засади дослідження економічного розвитку в умовах науково-технічного прогресу / Л. Л. Жданова // Вісник соціально-економічних досліджень: збірник наукових праць. – Одеса: ОДЕУ. – 2003. – Вип. 17. С. 115–120.
18. Жилін Р., Федченко С. Макроекономіка / Пер. з англ. В. Мусієнко, В. Овсієнко. – К.: Основи, 1996. – 814 с.
19. Жидюк С.А. Структурна трансформація національної економіки (теоретико-методологічний аспект): Монографія. – К.: Світ знань, 2002. – 528 с.
20. Жидюк С.А. Теоретичні аспекти дослідження впливу фінансово-кредитного механізму регулювання на економічне зростання // Науковий вісник НЛТУ України.– 2013. – Вип. 23.17. – С. 210–217.

21. Жук М. В. Передумови формування національної інноваційної системи прискореного розвитку економіки /М. В. Жук //Актуальні проблеми економіки. - 2008. - № 7. - С. 30-36.
22. Захарченко В. Суспільно-економічні трансформації і «осьовий час» промислового розвитку / В. Захарченко // Вісн. НАН України. – 2002. – № 11. – С. 17-28.
23. Зверяков М.І. Про зміну моделі економічного розвитку \\\ Науковий журнал “Економіка України”. — 2015. — 6 (643), С.41 – 47
24. Інноваційна стратегія українських реформ /[А. С. Гальчинський, В. М. Гейць, А. К. Кінах, В. П. Семиноженко]. - К.: Знання України, 2002. - 356 с.
25. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег / Дж. М. Кейнс. - М.: Прогресс, 1978. - 494 с.
26. Кейнс Дж. М. Трактат про грошову реформу. Загальна теорія зайнятості, процента та грошей: реферат-дайджест / Дж. М. Кейнс. - К.: АУБ, 1999. - 190 с.
27. Коляденко С. В. Структурні зміни в економіці регіонів як запорука економічного розвитку / С. В. Коляденко // Ефективна економіка [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=485>.
28. Корнійчук Л. Економічне розвиток і сталий розвиток / Л. Корнійчук // Економіка України: Політико- економічний журнал. – 2008 . – №3 . – С.84-91.
29. Куценко В.І. Сталий розвиток: стратегія і тактика формування через призму соціогуманітарної сфери / В.І. Куценко. – К.: ДУ ІЕПСР НАН України, 2012. – 168 с.
30. Макуха С.Н. Инновационное развитие аграрной сферы, как важнейшее условие экономического роста Украины \\\ Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1579/1/Інноваційний%20ро>

звиток%20аграрної%20сфери%2с%20як%20важлива%20умова%20економічн
ого%20зростання%20України.pdf

31. Медоуз Д. Пределы роста: 30 лет спустя : [уч. пособ.] / Донелла Медоуз, Йорген Рандерс, Деннис Медоуз; [пер. с англ. Е. С. Оганесян]. - 3-є изд. - М. : Академкнига, 2007. - С. 342.

32. Мельник Л.Г. Третья промышленная революция как путь к сестейновой экономике / Л.Г. Мельник, И.Б. Дег-тярёва, А.В. Кубатко // Економічні проблеми сталого розвит- ку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. О.Ф. Балацького (м. Суми, 11-12 травня 2016 р.) : у 2 т. / за заг. ред. О.В. Прокопенко. – Суми : СумДУ, 2016. – Т. 1. – С. 45-46.

33. Нобелевская премия: \$1,342 млн. за колебания//Бизнес. - 2004. - № 42. - С. 19.

34. Осипов Ю. М. Теория хозяйства. Начала высшей экономики: Учебник: В 3-х томах. — М. : Издательство МГУ, 1998. Т. 3 : Хозяйственная динамика. Трансформации и переходы. Неоэкономическое хозяйство. — 607с.

35. Осипов Ю.М. Вместо предисловия // Ренессанс философии хозяйства. - М.: ТЕИС, 2011. 7.

36. Осипов Ю.М. Моя политэкономическая страда // Философия хозяйства. № 2014. - № 4 (94).

37. Пакулін С. Л. Державне регулювання і ресурсне забезпечення сталого розвитку соціального комплексу // Економічний простір: 36. наукових праць. – № 65. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2012. – С. 103-110.

38. Пакуліна А. А. Ефективна і гнучка соціальна політика в умовах глобалізації / А. А. Пакуліна, Г. С. Пакуліна, С.Е. Бондарев // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2015. – Вип. 51. – С. 174–178.

39. Пасічник Ю. В. Бюджетний потенціал економічного розвиток / Ю. В. Пасічник. - Донецьк, Юго- Восток, ЛТД, 2005. - 642 с.

40. Пирог О. В. Стратегічні перспективи економічного розвитку національної економіки України / О. В. Пирог // Бізнес інформ. – 2011. – №11. – С. 32-34.
41. Попкова Е. Г. Новое качество экономического роста и «воронки отсталости» / Е. Г. Попкова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.econ.asu.ru/lib/sborn/iecm2006/pdf/stat15.pdf>.
42. Попова В. В. Факторная теория экономического роста и развития: моногр. / В. В. Попова. - К., 2005. - 450 с.
43. Попович З. Економічне зростання і перспективи інноваційного розвитку // Економіка України. – 2016. – № 12, – С. 41-48
44. Про Державний бюджет України на 2017 рік : Закон України від 25.12.2015 № 928-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/928-19_2.
45. Проданова Л. В. Економічне розвиток й економічний розвиток: забезпечення сталості економічної системи: моногр. /Л. В. Проданова. - Донецьк: Схід. видав. дім, 2011. - 400 с.
46. Реверчук О. С. Класифікація видів економічного розвиток: історико- аналітичний огляд / О. С. Реверчук//Науковий вісник НЛТУ України. - 2008. -
47. Ревчун Б. “Економічне зростання” чи “економічний розвиток”? /Б. Ревчун // Економіка України. - 2003. - № 6. - С. 85-88.
48. Рифкин Дж. Третья промышленная революция: Как горизонтальные взаимодействия меняют энергетику, экономику и мир в целом / Дж. Рифкин. – пер. с англ. – М. : Альпина нон-фикшн, 2014. – 410 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=521286>.
49. Рогов Г. Фінансові механізми трансформації економічного зростання у сталий розвиток / Г. Рогов // Економіст. - 2012. - № 6. - С. 25-27. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econ_2012_6_10

50. Роль держави у довгостроковому економічному зростанні / О. Ю. Болховітіцова та ін.; [за ред. Б. Є. Кваснюка]. - К, Харків : Форт, 2003. - 424 с.
51. Сазик В. І. Якісне економічне розвиток в Україні: сучасний стан і шляхи забезпечення / В. І. Сазик // Ефективна економіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=485>
52. Семюельсон П. А. Макроекономіка/Поль А. Семюельсон, Вільям Д. Нордгауз. - К.: Основи, 1995. - 544 с.
53. Сімків Л. Є. Якісне економічне розвиток в Україні, його оцінка та шляхи забезпечення / Л. Є. Сімків // Тернопіль: Інноваційна економіка. – Тернопіль, 2014 – №2 [51]. – С. 21-25.
54. Сімків Л.Є. Якісне економічне розвиток в Україні, його оцінка та шляхи забезпечення / Л.Є. Сімків // Інноваційна економіка. – 2016. – № 51.
55. Скрипник Н.Є. Фактори та передумови економічного розвитку в Україні // Східна Європа: економіка, бізнес та управління Випуск 1 (06) / 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://easterneurope-ebm.in.ua/journal/6_2017/03.pdf
56. Современные проблемы развития : материалы теор. семин. / отв. ред. В. Г. Хорос. - М. : ИМЭМО РАН, 2010. - 284 с.
57. Соціально-економічні аспекти розвитку національної економіки в умовах перманентних кризових явищ / Під ред. О. О. Непочатенко: [Монографія]. – Умань: Видавець «Сочінський», 2015.
58. Стратегічні виклики ХХІ століття суспільству та економіці України: в 3 т. / [за ред. В. М. Гейця, В. П. Семиноженка, Б. Є. Кваснюка]. - К.: Фенікс, 2007. - 264 с.
59. Тинберген Я. Пересмотр международного порядка / Я. Тинберген. – М.: Издательство Прогресс, 1980. – 360 с.
60. Томас В. Якість економічного розвитку: Пер. з англ. / В.Томас, М. Дайламї, А. Дерешвар та ін.; наук. ред. пер. О. Кілієвич. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. – 350 с.

61. Туган-Барановський М. І. Основи політичної економії /М. І. Туган-Барановський; [за ред.С. М. Злупко]. - Львів: Вид. центр Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка, 2003. - 628 с.
62. Федулова Л. Оцінка рівня інноваційно-технологічного розвитку регіонів. / Л. Федулова [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/monitor/oktober08/18.htm>.
63. Фримен К. Як час спливає: від епохи промислових революцій до інформаційної революції / К. Фримен, Ф. Лука. – К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 510 с.
64. Фрідмен М. Капіталізм і свобода / Мільтон Фрідмен. - К. : Дух і літера, 2010. - 320 с.
65. Фюкс Р. Зеленая революция. Экономический рост без ущерба для экологии / Р. Фюкс. – пер. с нем. – М. : АНФ, 2016. – 336 с.
66. Харрод Р.Ф. К теории экономической динамики: Новые выводы экономической теории и их применение в экономической политике / Пер. с англ. / Р.Ф.Харрод. – М.: Гелиос АРВ, 1999. – 160 с. – (Сер. «Классики экономической науки – XX век»).
67. Хикс Д. Р. Стоимость и капитал /Д. Р. Хикс; [под ред. Р М. Ентова]. - М. : Прогресс, 1993. - 488 с.
68. Хорос В. Г. Идея развития: возможность обновления /В. Г. Хорос//Мировая экономика и международные отношения. - 2007. - № 2. - С. 75-89.
69. Хоружий С.С. О старом и новом / С.С. Хоружий. – СПб.: Алетейя, 2000. – 477 с.
70. Цирель С. В. Влияние государственного вмешательства в экономику и социального неравенства на экономический рост /С. В. Цирель // Вопросы экономики. - 2007. - № 5. - С. 100-110.
71. Червяков І.М. Економічний розвиток, економічне зростання і фактори, які стримують економічне зростання України [Електронний ресурс] –

Режим доступу: http://ej.kherson.ua/journal/economic_10/30.pdf

72. Чкаусели В.О. Планетарная программа развития ноосферных процессов как основа цивилизационной безопасности / В.О. Чкаусели // «Дельфис. Ежегодник»: Материалы II Всероссийской междунар. конф. «Этика и наука будущего. На пути к духовно-экологической цивилизации». – М., 2002. – С. 121-126.

73. Шваб К. Четвертая промышленная революция: перевод с английского / К. Шваб. – М. : Издательство «Э», 2017. – 208 с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу : <https://cdn.eksmo.ru/v2/ITD000000000819325/read/full#features/7>.

74. Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку : Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу / Й. А. Шумпетер ; пер. з англ. В. Старка. – К. : Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2011. – 242 с.

75. Экономико-математический энциклопедический словарь / Гл. ред. В.И.Данилов- Данильян. – М.: Большая Российская энциклопедия: Изд. Дом «ИНФРА-М», 2003. – 688 с.

76. Экономическое развитие современной России / Под ред. Н.В. Яремчука. – М., 2005.

77. Якименко Н.В., Самойленко Є.А., Самойленко А. В. Сутність та компоненти потенціалу економічного розвитку промислового виробництва в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://lib.htei.org.ua/sites/default/files/83/2015/sutnist_ta_komponenti_potencialu_ekonomichnogo_zrostannya_promislovogo_virobnictva_v_ukrayini_.pdf

78. Якість економічного розвитку/В. Томас[та ін.]. - К.: Основи, 2002. - 347с.